

Total No. of Printed Pages—4

4 SEM TDC EDCN (CBCS) DSC 4

2025

(May/June)

EDUCATION

(Discipline Specific Course)

Paper : DSC-4

(**Emerging Trends in Indian Education**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : 1×8=8

Answer the following questions :

(a) ভাৰতীয় নাগৰিকৰ যি কোনো এটা মৌলিক কৰ্তব্য
উল্লেখ কৰা।

Mention any one fundamental duty of
Indian citizens.

(b) ECCEৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of ECCE.

(2)

- (c) ভাৰতত শিক্ষক শিক্ষাৰ এটা প্ৰত্যাহ্বান উল্লেখ কৰা।
Mention one challenge of teacher education in India.
- (d) অন্তৰ্ভুক্তিকৃত শিক্ষা মানে কি?
What is meant by inclusive education?
- (e) পৰিবেশ শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।
Write one objective of environmental education.
- (f) শিক্ষাৰ ব্যক্তিগতকৰণ মানে কি?
What is meant by privatization of education?
- (g) যুৱ অস্থিৰতাৰ অৰ্থ লিখা।
Write the meaning of youth unrest.
- (h) ছাত্ৰ-ৰাজনীতিৰ এটা ঋণাত্মক প্ৰভাৱ উল্লেখ কৰা।
Mention one negative impact of student politics.

2. চমু টোকা লিখা : 4×4=16

Write short notes on :

- (a) মাধ্যমিক শিক্ষাৰ বৃত্তিমুখীকৰণ
Vocationalization of secondary education
- (b) মহিলা শিক্ষাৰ গুৰুত্ব
Importance of women education
- (c) বিকাশৰ সূচক হিচাপে শিক্ষা
Education as development indicator
- (d) UNESCOৰ শৈক্ষিক কাৰ্যাবলী
Educational functions of UNESCO

P25/1300

(Continued)

(3)

3. শিক্ষাৰ লগত জড়িত ভাৰতীয় সংবিধানৰ অনুচ্ছেদবোৰ বিতংভাৱে আলোচনা কৰা। 11
Discuss, in detail, the Articles in the Indian Constitution related to education.

অথবা / Or

ভাৰতীয় সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনাৰ মূল নীতিবোৰ আলোচনা কৰা।
Discuss the basic principles of the Preamble of the Indian Constitution.

4. ভাৰতৰ উচ্চ শিক্ষাব্যৱস্থাৰ সবলীকৰণৰ বাবে গ্ৰহণ কৰি অহা প্ৰচেষ্টাসমূহ বৰ্ণনা কৰা। 7
Describe the efforts made so far for strengthening the higher education system in India.

5. বৃত্তিমূলক শিক্ষা মানে কি? বৃত্তিমূলক শিক্ষাৰ প্ৰয়োজনীয়তা ব্যাখ্যা কৰা। 2+5=7
What is meant by professional education? Explain the need of professional education.

অথবা / Or

ভাৰতৰ মাধ্যমিক শিক্ষাৰ মূল উদ্দেশ্যবোৰ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা। 7
What are the main objectives of secondary education in India? Explain.

P25/1300

(Turn Over)

6. ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী বৰ্ণনা কৰা। 10

Describe the powers and functions of the National Human Rights Commission.

অথবা / Or

- দূৰৱৰ্তী শিক্ষা মানে কি? ভাৰতীয় দূৰৱৰ্তী শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ প্ৰত্যাহ্বানবোৰ আলোচনা কৰা। 2+8=10

What is meant by distance education? Discuss the challenges before the Indian distance education system.

7. মানৱ সম্পদ বিকাশ মানে কি? মানৱ সম্পদৰ বিকাশত শিক্ষাৰ ভূমিকা ব্যাখ্যা কৰা। 3+8=11

What is meant by human resource development? Explain the role of education in human resource development.

8. উদাৰীকৰণ মানে কি? শিক্ষাত উদাৰীকৰণৰ ধনাত্মক আৰু ঋণাত্মক প্ৰভাৱবোৰ বৰ্ণনা কৰা। 2+(4+4)=10

What is meant by liberalization? Describe the positive and negative impacts of liberalization on education.

অথবা / Or

- শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত UNICEFৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা। 10

Discuss the role of UNICEF in the field of education.

★ ★ ★